

[Mogens Fog.]

klar over, at Opgaven rakte langt ud over selve Sygehusvæsenets Rammer, saaledes som jeg senere skal komme ind paa.

Det, man har opnaaet ved det foreliggende Lovforslag, er for det første en prisværdig centraliseret Kontrol med Sygehusvæsenets Drift og planmæssige Udvikling, for det andet en Lettelse af de enkelte Kommuners store Sygehusudgifter og for det tredje det, at der skabes et centralt Organ, Sygehusraadet, som kan virke kontrollerende og initiativtagende paa disse Omraader; men hvor nyttigt dette Resultat end maa siges at være, er det dog pauvert sammenlignet med de store Rammer, der oprindeligt var lagt for Udvalgets Virksomhed. Et socialdemokratisk Mindretal i Udvalget har da ogsaa beklaget, at Arbejdet blev standset paa nuværende Tidspunkt, hvor et stort Materiale for de videregaaende Opgaver var samlet, men jeg for mit Vedkommende tror, at Vanskelighederne ved at videreføre Udvalgets Virksomhed, indtil Kommissoriets Bestemmelser var opfyldt, først og fremmest maa søges i den snævre Sammensætning, som Udvalget har haft.

Som jeg paapegede før, drejer det sig her ikke om Sygehusenes Forhold alene. Ethvert Forsøg paa at løse Problemerne kræver Hensyntagen til og Sammenspil med Organer, der overhovedet ikke var repræsenteret i Indenrigsministeriets Udvalg. For at belyse dette skal jeg et Øjeblik beskæftige mig med et af Hovedformaalene med Udvalgets Virksomhed, nemlig Begrænsningen af Sygehusindlæggelserne og Sygedagenes Antal. Baade i selve Lovforslaget og i Bemærkningerne finder man en Tendens til at se det eneste saliggørende Middel i Oprettelsen af Diagnostestationer og Ambulatorier. Nu maa man fastholde, at ethvert Reformforslag inden for vor Sygeforsorg først og fremmest maa tilsigte, at Befolkningen faar en let, tilstrækkelig og betryggende Adgang til de Goder, den moderne Lægevidenskab kan byde paa, idet man samtidig maa bestræbe sig paa, at dette opnaas, uden at Samfundet belastes med unødige store Udgifter.

Jeg tvivler paa, at disse to Hensyn opfyldes alene ved eller hovedsagelig ved at oprette Ambulatorier og Diagnostestationer ved eksisterende Sygehuse. En Beregning, som nogle nordjyske Læger har foretaget, og som for nylig er offentliggjort i „Ugeskrift for Læger“, tyder paa, at det er en meget beskeden Besparelse af Sygedage, man vil kunne opnaa ved Oprettelse af en Station knyttet til Sygehuset. Dertil kommer det

Ubehag, det kan være for de lettere syge at skulle foretage ofte flere og langvarige Rejser til den ambulante Undersøgelse, og de Beløb til Transport, som Patienterne eller Kommunerne kommer af med. Endelig erkender jeg, at jeg ofte finder Undersøgelsen paa Poliklinikker og Diagnostestationer mere upersonlig og skematisk end heldigt er for Patienternes psykiske Tilstand.

En virkelig Begrænsning af Sygehusindlæggelsernes Antal, uden at Hensynet til den bedst mulige Undersøgelse og Behandling tilsidesættes, kræver efter min Mening en lang Række andre Forholdsregler. Af afgørende Betydning er utvivlsomt her den forebyggende Sygeforsorg, en Opgave, som Sygekasserne hidtil har skudt fra sig. Dertil kommer en rationel Udbygning af Hjemmesygeplejen og Husmoderafløsningen. Som Forholdene nu er, maa Husmødre ofte indlægges alene af sociale Grunde, fordi man ikke kan skaffe Pleje i Hjemmet, og arbejdende Mødre maa enten lade deres Børn indlægges eller selv sygemeldes for at opnaa betryggende Pasning af dem. Dernæst vil ogsaa en bedre Adgang til Speciallægehjælp, baade i Hovedstaden og i Provinsen, kunne bidrage til at aflaste Sygehusene. Endelig bliver Sygehusafdelingerne ofte urimeligt belastet med Patienter, som kunde opnaa lige saa god Behandling og Pleje paa Institutioner af mindre kostbar Driftsform. Jeg tænker dels paa, at Kommunerne ikke paa langt nær har opfyldt de Forpligtelser, de i Henhold til Folkeforsikringsloven har til at oprette Plejehjem for kronisk og langvarigt syge, og jeg tænker paa, at en stor Del af Behandlingen og Efterbehandlingen af langvarigt syge kunde foregaa paa Afdelinger, som ikke var belastet med det dyre Lægepersonal og det diagnostiske Apparat, som Undersøgelserne af nyindkomne Patienter kræver paa Specialafdelingerne. Paa den Afdeling, som jeg leder paa Rigshospitalet, ligger til Behandling paa dyre Pladser et meget stort Antal Patienter, som i Virkeligheden fuldt ud forsvarligt kunde plejes og behandles under langt billigere Vilkaar.

Alene af denne kortfattede Fremstilling vil man kunne forstaa, at denne Ordning af Sygehusvæsenet griber ind paa en Række andre Omraader, i Virkeligheden paa alle Grene af Sygeforsorgen, og navnlig maa man ikke være blind for, at det for Øjeblikket er saadan, at Sygekasserne ofte skyder Opgaver fra sig, som det offentlige saa maa tage op paa en Maade, som for Samfundet som Helhed er langt dyrere, uden at det bringer Patienterne tilsvarende Fordele. Selv inden for de enkelte Grene